

I begge Tilfælde anerkjender man Statens Forpligtelse til at sørge for Individene, og dette er ikke paa nogen Maade noget nyt Princip, thi dette Princip er ligefrem udtalt i Grundlovens § 84. Naar altsaa Staten i det givne Tilfælde enten ved at sørge for Arbejde eller ved at udele en Million hjælper de trængende Borgere her i Landet, saa er dette kun en Anerkjendelse af det i Grundlovens § 84 indeholdte Princip. Jeg maa nu tilstaa, at jeg for mit Vedkommende tror, at Arbejderne hjælpes mere virksomt paa den i Forslaget Nr. 12 angivne Maade end ved Ministeriets Forslag, thi den Million, som Ministeriet efter sit Forslag skal disponere over, kommer i alt Fald ikke for det fulde Beløb Arbejderne til Gode. Man maa huske paa, at naar man lader Arbejde udføre for en Million, gaar denne ikke til Arbejdsløn alene, men en stor Del deraf gaar bort paa anden Maade, til Tilveiebringelse af Raamateriale osv. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at naar en saadan Million skal anvendes til Udførelse af Arbejder for en Kommune, sies det ikke paa den Maade, at Kommunen selv optræder som Arbejdsgiver, men i Reglen bortafforderer den Arbejdet til en Entreprenør, som lader det udføre paa billigste Maade. Kan man altsaa andetsteds fra, hvor der i Dieblisset herster Arbejdsløshed, skaffe en billigere Arbejdskraft end herhjemme, saa trækker man den hertil. Dette kan man meget let for Tiden, da der over hele Europa er Arbejdsløshed. Saa snart vi ville begynde at arbejde meget ivrigt hos os, ville vi snart mærke, at der fra det øvrige Europa strømmer Arbejdere ind i Landet. Jeg erkjender imidlertid, at Ministeriets Forslag kan bringe Hjælp, og derfor vil jeg stemme for det, men tillige vil jeg stemme for Udvalgets Flertals Forslag. Jeg mener, at i det givne Tilfælde er Enhver her i Salen uberettiget til at gaa ud fra den bestemte Forudsætning, at der ikke herster Arbejdsløshed, thi vi maa dog erkjende, at vi bevæge os i en temmelig indskrænket Kred, og naar den ærede Minister har udtalt, at han erkjender, at der er en overordentlig stor Arbejdsløshed tilstede, saa maa vi formode, at den ærede Minister taler støttet til Oplysninger, som han har indhentet paa virkelig kompetente Steder. Jeg vil endnu kun sige et Par Ord i Anledning af en Yttring, der igaar faldt fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille). Han fandt, at det var et ganske mærkeligt Fænomen, at den saakaldte socialistiske Bevægelse var kommen frem paa en Tid, hvor der var Overflodighed af Arbejde, og hvor Arbejdernes Stilling var saa gunstig, som den aldrig før havde været. Jeg finder imidlertid slet ikke noget Mærkværdigt heri, idet man vil have opdaget akkurat det Samme tidligere paa andre Omraader. Jeg skal blot tillade mig at minde om Bøndebevægelsen her i Landet. Jeg tror, at den tog Opsving og fik

virkelig Kraft paa en Tid, da Forholdene vare saa gunstige for Bonden, som de aldrig før havde været. Vil man se paa andre sociale Bevægelser, f. Ex. da Bourgeoisiet rejste sig imod Ubelssvælden, vil man ogsaa finde, at det var paa en Tid, da Bourgeoisiet havde høvet sig til en Betydning og en Indflydelse i Staten, som det aldrig tidligere havde haft. Først da begyndte det med Kraft at drive sine Fordringer igennem. Den Omstændighed, at Arbejderbevægelsen er begyndt at antage en særegen fremtrædende Karakter netop paa en Tid, da Arbejdsforholdene vare gode, og Arbejdernes største Trang var i Aftagen, maa være et Bevis for de Herrer, der ikke ret ville have Die for Betydningen af denne Bevægelse, — et Bevis for, at den ikke er drevet frem af Fortvivlelse. Er det Fortvivlelse, der leder den Slags Bevægelser, ville de aldrig kunne føres igennem til Seir. Ledes de derimod af Bevidstheden om, at den Samfundsklasse, hvorfra Bevægelsen udgaar, har et billigt Krav paa at blive taget i Betragtning ved Siden af de andre Samfundsklasser, saa har denne Bevægelse en Kraft i sig, som absolut vil være af Betydning for Udviklingen, og naar vi se paa denne Bevægelse, maa vi ikke se bort fra, at det, som leder den i Dieblisset, som i Dieblisset giver den sin Kraft, er, at Arbejderen er vaagnet til Erkjendelse af, at han er ikke blot en Borger i Staten, men han har sine berettigede Krav til Staten lige saa vel som en anden Borger. Naar han da kommer til Staten i trange Tider og forlanger, at Statsmidlerne skulle anvendes saavel til hans Gavn som til andre Statsborgeres, saa forlanger han efter mine Begreber ikke Andet end sin Ret, og ikke Andet end den Ret, som er hjemlet ham ved Grundloven.

Chr. Jensen: Det blev igaar udtalt af Ordspøreren, at den ærede Minister tog mere Hensyn til, hvad Deltagerne i et Møde ude paa Rørrefælled besluttede og overbragte ved en Deputation, end til de Beslutninger, som blive vedtagne her i dette Thing. Jeg kan ikke negte, at Forslaget under Nr. 2 et et Vidnesbyrd om, at der ligger noget Sandt i en saadan Udtalelse. Jeg er mest tilbøjelig til at antage dette Forslag for at være noget forhastet fra den ærede Ministers Side; men da det ærede Finantsudvalg enstemmig har tiltraadt det, saa er det noget eiendommeligt at ville stemme imod det. Man maa nemlig forudsætte, at Forslaget er vel overvejet saavel af den høitagtede Minister som af det ærede Finantsudvalg. Men jeg skal ikke tilbageholde min personlige Mening om dette Forslag. Jeg tror, at det kun er lidet brugeligt, og at det vil blive anvendt meget lidt omkring i Landet. For det Første maa det vel erindres, at de forskjellige Kommuner allerede have lagt deres Budget for næste Aar, have lagt deres Arbejdsplan med Hensyn til,